

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 3. grudna 1886.

List 49.

5. Občni zbor duhovnega podpornega društva 23. novembra 1886.

Nagovor namestn. predsednika.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Milostni gospod knez in škof! Častiti zbor!

Pred vsem izrekam trojno zahvalo Vam, premilostni gospod, in sicer prvič, da ste blagovolili prevzeti zavetništvo našega društva; drugič, da ste nam dobrotno pripustili svojo lepo sobano za današnje zborovanje; tretjič, da ste počastili s svojo navzočnostjo naše zborovanje; hvala Vam za vse to! —

Prijazno bodite pozdravljeni tudi vsi duhovni bratje in dragi društveniki, ki ste se potrudili k današnjemu zborovanju. Bog z Vami!

Zadnji občni zbor je bil 21. nov. 1883, v katerem je bil izvoljen dozdanji društveni odbor, čigar imena so Vam znana iz vsakoletnega Imenika naše družbe. Po 19. § društvenih pravil, ki velevala, da se mora občni zbor sklicati vsako tretje leto, se je sklical današnji zbor, da mu daje dosedanji odbor odgovor od preteklih let, in se voli novi odbor za prihodnje tri leta.

Ker bo bolj natanko g. tajnik poročal o delovanju odborov, hočem jaz le bolj sploh nekoliko omeniti o stanu, zgodovini našega društva in o delovanju njegovega odbora.

Kakor mnoga druga društva, je tudi naše vzbudila laetna potreba in sedanjí čas.

Ni treba na široko dokazovati, da je pri nas duhovščina, zlasti na deželi, vzlic svojega vzvišenega poklica, prav revno plačevana, potrebe pa so v novjšem času čedalje večje. Od drugod ni bilo pričakovati kake zdatne, stanu in potrebam primerne pomoči, nesreča pa tudi pogosto obišče duhovna z verniki vred. Po znanem pregovoru: Pomagaj si sam ter Bog ti bo pomagal, — se je združila večina naše duhovščine v to sverho, da hoče s svojimi malimi doneski vsaj nekoliko pomagati posebno potrebnim ali od nesreče zadetim duhovnim sobratom in tako prav lepo in djansko skazovati kerščansko ljubezen. Izvestno bo to podporno društvo potrebno tudi zanaprej, dasiravno bo nekterim plačilo nekoliko zvikšano, ker bo druge to zboljšanje celo malo doletelo, in nesreča tudi v prihodnje ne bo počivala.

Po posebnem trudu ranjcega g. kan. Fr. Kramarja se je osnovalo naše društvo v jeseni l. 1872, ter ima

dans peti občni zbor. Po izredni darežljivosti nekterih dobrotnikov je imelo premoženja že ob času l. občnega zbora, 5. marca 1874, čez 7200 gl.; ob drugem zboru 5. jan. 1877 čez 9500 gl.; ob 3. zboru 14. aprila 1880 čez 14800 gl.; ob 4. zboru 21. nov. 1883 čez 18200 gl.; h koncu preteklega leta 1885 čez 21900 gl.; in bi se utegnilo do konca l. 1886 narasti blizo na 23000 gl. To je očitno vesel napredek oziroma še mladega društva, in tako dosti ugoden njegov dnarstveni stan.

Tudi število društvenikov je še precej dovoljno; dasiravno jih je te tri leta čez trideset umerlo, znaša vendar še vedno čez 400; med blizo trideset prosilcev se je razdelilo okoli 3000 gl. podpore. Zastran te razdelitve ni mogoče vstreči vsim udom; po misli nekterih razdelimo premalo ter pravijo: Dajajte obilno; čemu leži denar! Drugi nasproti vpijejo: Štedite bolj, ker ta ni potreben, drugi ni vreden i. t. d. Brez zamere naj omenim, da se odboru v tem oziru skoraj godí, kakor v znani pravljici očetu in sinu, ki sta gnala osliča v mesto; kakorkoli sta naredila, ni bilo všeč ljudem. Reči moram pa, da odbor vestno pretresa sleherno prošnjo in ima zavest, da dela pravilno, ker se derží postavne poti in dovoli po razmerah resnične potrebe podporo le tistim, katerih prošnjo podpira poverjenik in dva druga društvenika, katerima je resnična potreba prosilca bolj znana. Drugač odbor ravnati ne more in ne smé, ker bi bilo nepravilno in samovoljno. Sicer pa odbor veseli, da je pri ugodnem društvenem stanu zamogel večidel zadostiti pravičnim prošnjam in vstreči prosilcem, ki so prišli v potrebo, bodi si po bolezní ali drugi nezgodi. Drugim je pomagal v zadregi s primernim posojilom, ako so dali varno hipoteko in dolžno pismo.

Iz društvene zgodovine zadnjih treh let moram omeniti še nekatere hude udarce, ki so ta čas zadeli naše društvo. Kmaló po začetku l. 1884, namreč 25. jan., nam je vzela nemila smert društvenega zavetnika, milost. knezoškofa Krizostoma, ki so bili skozi in skozi naklonjeni našemu društvu in ga še v svoji oporoki niso pozabili ter so mu volili 200 gl., ktere je glavni dedič. S. P. nemudoma izročil predstojništvu. Zato ostane ranjkemu g. knezu v našem društvu vedno blag in hvaležen spomin in gotovo bote z menoj vsi navzoči izrekli serčen: Bog jim plati! — Konec junija l. 1884 je smert pobrala visoko častitega g. Kramar-ja, korarja, ustanovitelja podpornega društva. Dokler mu je zdravje pripustilo, se je kot prvi predsednik veliko trudil za naše društvo, svoje

poslednje večje delo, in mu je še v oporoki volil 100 gld. Kot svojemu očetu mu bo podporno društvo v svoji kroniki vedno ohranilo slavní spomin in častno mesto. Tudi njemu hvaležno kličemo: Bog Vam obilno poverni! Še popred, 4. maja, je umerl visoko častiti g. dr. Gogala, korar in semeniški vodja, ki je prec od začetka društvo podperl z naj večo svoto, in je nekaj časa zastonj opravljal vse družbine maše. Zato tudi njemu iz serca želimo: Bog Vam daj dobro!

Da bi pa društvo take hude udarce ložej preneslo, mu je Gospod tudi ta čas obudil dobrotnikov, kateri so mu podajali in odperali svojo milo roko. Kakor so celo Njih Veličanstvo presvitli cesar Franc Jožef med neštevilnimi darovi l. 1883 tudi našemu društvu naklonili 100 gld., tako so tudi naš mil. g. knezoškof Jakob, novi zavetnik podpornega društva, prec prvo leto predsedništvu 100 gld. dati blagovolili. Razun vpokojenega g. Markoviča, so ta čas tudi drugi gospodje v svoji oporoki več ali manj volili našemu društvu, namreč, Šmarski g. župnik J. Krašovec, dekan Urbanček, Valent. Šarabon, g. Merzel; vsi skupaj čez 500 gld. Naj bodo tudi ti gospodje društvenikom priporočeni v pobožni spomin in v zdatno posnemanje!

Prav nepričakovano in neljubo vabilo je dobilo predstojništvo to spomlad od c. kr. finančnega vrada, namreč opomin za plačilo pristojbine od društvenega premoženja. Predstojništvu se je čudno zdelo, da taki opomin pride tako kasno, še bolj pa, da se našemu društvu hočejo naložiti enaka bremena, kakor drugim zavodom, ki delajo velike dobičkarije. Zato smo to reč zročili spretnemu zavetniku, ki je naredil prošnjo za oprostenje. Pa prošnja do sedaj ni še rešena; upanja je pa prav malo, da bi bilo društvo, ki le revne podpira, popolnoma oproščeno pristojbine.

K koncu moram še omeniti, da oskerbovanje društvenega posla dá veliko opraviti, kar priča že številka njegovega zapisnika (blizo 150). Da bi vsaj nepotrebno opravilo odpadlo, prosi odbor društvene prosilce in povernike, da bi ne pošiljali pomanjkljivih, nepravilnih prošenj, n. pr., brez potrebnih podpisov, ker take pomanjkljivosti delo nepotrebno množé in tudi rešitev prošnje neljubo zadržujejo. Naj več društvenega posla zadene tajnika in blagajnika, ki mora denar pobirati in shranovati, varno nakladati in dotične obresti iskati, do slehernega prosilca pisariti in denar pošiljati, odbornike k sejam vabiti i. t. d. Vsa ta razna in sitna dela opravlja prav izvrstno g. tajnik našega društva, konsist. svetnik J. Flis, in sicer že deveto leto brez vse nagrade, ki mu gre po pravilih in sicer po 50 gld. na leto, ter je s tem prihranil društvu že 450 gld. Sam ne vem, kako bi se društvo hvaležno skazalo blagemu gospodu, ki hvale tudi ne išče. Vsak pa vé, da ima gospod iz svojega višega stališča popolnoma prav; ker namreč dela iz čistega, nesebičnega namena, mu bo dal pravični Gospod toliko obilniše plačilo, katero mu vsi iz serca želimo, in zato zakličimo vsi prav krepek: Bog Vam plati!

To so nekatere splošne opazke o stanu, zgodovini in delovanji našega društva; (bolj natanko Vam bo prec poročal g. tajnik). Res je še skromen ta stan za veliko škofijo, vendar je vgoden v tem oziru, da je odbor zamogel do sedaj pravilne prošnje uslišati, in se je vkljub temu društveno premoženje vedno polagoma naraščalo. Ko se bo v malo letih pomnožilo število duhovnikov, bo sčasoma narastlo tudi število društvenih udov; in ker bodo tudi obresti matice čedalje večí, se bo hitreje množilo društveno premoženje ter se bo ložej zadostovalo mnogim potrebam raznih društvenikov.

Dobro vem, da so zastran podpornega društva razne misli in nasprotna mnenja. Pa naj že kdo misli in reče

o tej reči, kar hoče, tega ne more noben kristjan tajiti, da je podpora, iz čistega namena podeljena, potrebnemu prijetno hladilo, pa ima tudi pri Bogu gotovo plačilo. Razun tega je sleheru društvenik zdaj v življenji in tudi po smerti deležen obilnega sadú. 52, reci: dva in petdeseterih ss. maš, ki se opravljajo vsako leto za vse žive in mertve ude. Vprašam le: Kako bi katolišk duhoven zagovarjal svojo malomarnost, ako bi se tega boga tega sadú z malimi soldi ne hotel vdeleževati? Ali bi mu Gospod vinograda ne očital po pravici zanikernosti? Vendar ne smem predaleč! — Mili Bog, ki ima serca vsih v roki, nam utegne tudi privabiti še novih udov, pa tudi zanaprej nam nakloniti blagih dobrotnikov; zato se društvo priporoča čč. gg. društvenikom, da bi ga v svojih oporokah popolnoma ne pozabili; saj veljá tako volilo potrebnim duhovnim bratom, kateri se bodo dobrotnikov izvestno bolj spominjali, kakor marsikter drugi dedič.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Le urno na delo!

Iz Ljubljane. (Duhovnim pastirjem v prevdarek.)
Že nekaj let je prav žalostno slišati, kako budo se širi in razsaja novodobna kugar, strupenega žganja, ki žuga grozen propad milemu narodu našemu, ker je že razširjena po vsih krogih, med možkimi in ženskami, starimi in mladimi, celo med otroci. Ta strup pa škoduje človeku na duši in na telesu, na zdravji in premoženji, ga polagoma popolnoma poživini, um mu oslabi, serce oterpne, vsa blaga čutila zginejo. Da bi imel še kak čut za svete reči, službo in besedo božjo, še misliti ni. Poživinjen človek ne razume tega, kar je od duha, nespametni živini je enak postal. Nasledkov dalje ni treba popisovati, saj sō tako preočitni, in se tolikrat kažejo v nesrečnih pretepih in pobjih, v gerdem preklinjevanji in pregrešnem sovraštvu, in gorjé hiši, kjer je le en sam tak pijanec, nikdar ni vgnan, nič ni varno pred njim, ne človek ne blago. Očitno se vidi poterjena beseda sv. pisma: Pravica ljudstvo povzdigne, pregreha ga pa v revščino pahne. —

Ti žalostni nasledki so pa obudili prav živ in nadepolen klic za pomoč zoper to dušno in telesno kugo. Iz raznih krajev naše ljube domovine prinaša „Danica“ že več tednov prav izvrstne dopise, kateri se vsi v tem vjemajo, da nam je treba družbe ali bolje rečeno, bratovščine treznosti. Nekteri teh dopisov se obračajo že prav na praktično stran, ker predlagajo že pravila taci družb, in že tudi omenjajo velikanski vspeh, ki so ga imele v raznih bližnjih in še bolj v daljnjih krajih. Ali ne kličejo taki spisi prav glasno: Začnimo in poskusimo še pri nas! Sila je velika, kaj odlašamo in čakamo? Zato tudi iz bele Ljubljane odmeva: Le urno na delo, da ne bo prepozno, delajmo in rešimo, dokler je še mogoče! Osnovati in obuditi take družbe treznosti je gotovo ravno zdanji čas prav primeren. Sv. leto se bliža koncu; ne le duhovni pastir, vsak verni kristjan želi, da bi ta čas milosti božje ne bil zgubljen, temuč prav veliko dobrega sadú prinesel in zapustil, in da bi Bog vernemu ljudstvu dodelil to milost, katera mu je naj bolj potrebna za časni in večni blagor. V sedanjih razmerah pa bi bila izvestno čez vse velika milost in dobrota, ko bi nam sv. leto zapustilo zdatno zdravilo zoper to nesrečno razvado. Gotovo pa zato ni boljšega sredstva, kakor družbe treznosti; zato bodo hvaležni duhovni in verni, ako nam v tej sili sv. leto kot svoj zlahtni sad zapusti taka društva. Zato še enkrat

kličemo: Le urno na delo! zdaj je adventni čas, priprava na prihod Gospodov; naj bo tudi priprava za družbo treznosti! Pred Gospodovim prihodom oznanuje sv. Janez v ojestrem svojem življenji pokoro, ter je ne le zgled treznosti, temuč tudi potreben njen zavetnik.

Zatorej svetujemo in želimo, da bi zdaj v adventu ali v bližnjih praznikih pred koncem sv. leta vsak duhoven kaka dva govora imel o stanovitnosti in njenih pomočkih, med katerimi naj bi prav živo povdarjal družbo treznosti in ljudi za njo pripravljaj. Tudi v šoli in domači obhoji naj na njo pripravljaj, ako kaže, tudi že vanjo zapisuje, in sicer ne le odrašenih moških, kateri bi se utegnili obotavljati, ampak tudi ženske in dečke, ki se že pripravljajo za sv. zakramente. Pravila utegne začasno posneti po onih, ki jih je „Danica“ donasala. Načelo naj bo: Vsih žganih pijač se čisto zderžali, in tudi na druge vplivati. S pobožnimi vajami naj se ne preobložijo, naj priporočijo le kak „Ave Marija“ ali „Memorare.“ Ako se na tak način poskusi v prav veliko župnijah, in bo reč imela dober vspeh, naj se to po „Danici“ ali privatno naznani v Ljubljano, da se bo vse potrebno storilo za cerkveno vpeljano in poterjeno bratovščino treznosti z navadnimi odpustki. Tudi utegne vsak svoje misli in skušnje o tem početju naznaniti, da se morejo porabiti. Kjer bi imeli v kratkem zdaj zlo navadne in potrebne duhovne vaje, bi se utegnulo vse to z nar boljšim vspehom veršiti proti koncu duhovnih vaj, n. pr. pri ponavljanji kerstne obljube. Sploh naj to skusi vsak duhoven po svoji previdnosti in po razmerah svojega kraja. Poglavitno je, da se začne in v tem oziru kaj zgodi.

Ne recite: Saj ne bo nič zdalo! Ko bi bili aposteljni in drugi misijonarji tako mislili, bi mi in drugi še zdaj ne imeli svete vere. Kar je drugod pomagalo, utegne tudi pri nas kaj zdati. Ko bi zastran vsih pregreh tako mislili, bi nobene ne zavračevali in ljulika bi popolnoma zadušila pšenico. Pri Bogu je vse mogoče. On zamore tudi iz kamnov obuditi otroke božje. Ako z zaupanjem v Boga začnemo in vstrajno delamo, ne bomo osramoteni! Tudi ne mislite: saj do sedaj tudi ni bilo taci družtev, pa je bilo pred nekaj leti boljše! Ali je bila pa nekaj taka sila in potreba? Ali bi bilo prišlo tako daleč, ko bi bili pred 20—30 leti povsod osnovali take družbe? Ali so potrebe v vsih časih enake? — Tudi ne ugovarjajte: Saj imamo bratovščin dovolj in le pošteni pristopijo, drugi se za vse ne zmenijo! Ali pa nimajo različne bratovščine različnih namenov in potreb? Ali ni dobro, ako se rešijo saj pošteni, da kuga dalje ne sega? Ali se ne ozdravijo večkrat tudi zastarane bolezni? Ali nimamo spodbudljivih zgledov ob vsih časih, da se tudi terdovratni, zastarani grešniki spreobernejo? Ubi abundavit delictum, superabundat et gratia. — Tudi se ne izgovarjajte: Imamo že sicer v pastirstvu dovolj dela. Ako imaš resnično skerb za svoje verne, se v skerbi za njih zveličanje le boš ustrašil truda in težav, brez katerih tako imenitno in potrebno početje nikdar ni bilo. Ko bi se bili aposteljni in misijonarji ustrašili truda, ali bi bili dosegli pri vernih taki vspeh, za se tak venec? „Terret labor, aspice praemium;“ in kako obilno bo ta trud poplačala že ta zavest, da si toliko hudega odvernil, brate rešil! — kratko, vsi pomislite in ugovori, naj izhajajo od koder koli, so ničevni; kjer je sila in nevarnost tako velika, kjer gori, hiti gasiti, in ne imej praznih izgovorov, kateri tebe obsodijo in drugim škodujejo.

Zato še enkrat h koncu ponovimo in kličemo: Le urno na delo! Zdaj je še čas prijeten, še so dnevi zveličanja! Naj ne mine v nobeni župniji sv. leto, da bi se ne začela snovati taka družba, ali saj podlaga ne položila za nje začetek. Srečnejše, kakor sicer, se bo potem končalo sveto leto za verne, še bolj veselo zavest

bodo imeli duhovni pastirji, ki so pripomogli k tako potrebnemu početju; pastirji in verni bodo h koncu dvakrat bolj veselo zapeli hvaljeno pesem: Te Deum!

V to sverho pomози Bog!

—k.

Kropa. (Cerkvene naprave in cerkveni dobrotniki.)

Ravno teden pred adventom je minulo leto, kar smo dobili od ranjcega preč. gosp. stoljnega prošta Jožefa Zupan-a novi veliki zvon; žal, da ga blagi gospod niso vidili ne slišali: bolezen jih je zaderževala. Naj jim ljubi Bog v nebesih dá še obilniše plačilo! Pa kakor drag je zvon, še lepši dar, zdi se mi, je križev pot, kterega učeni slikarji cenijo za veliko umetnost. Tudi cerkev Matere Božje ima od njih lepe darove, posebno mašne plajše. Ker me ta teden posebno spominja ranjcega velikega dobrotnika, preč. g. prošta, me spominja tudi še na druge naše dobrotnike, kakor na ranjcega gosp. Antona Potočnik-a, župnika v Šentvidu, kateri je dal veliki altar farne cerkve čisto prenoviti, bogato pozlatiti in kerubina nova narediti. Preč. g. mns. Mihael Potočnik so ravno tistikrat dali prenoviti in pozlatiti dva stranska altarja, šest svečnikov na novo posreberniti, in šest novih narediti. Darovali so lepo svoto za novi križ in za bandero Matere Božje na 3 droge, osem velikih svečnikov, vlitih od g. Samasa. Kaj pa so še le storili za novo streho, s skalicami krito, na zvoniku farne cerkve, ktero smo letos naredili in kar imamo še narediti; brez njih pomoči bi imeli še staro stergano streho, stari korén. Te tri dobrotnike dobro poznajo tudi revni. Pri prenovljenji altarja sv. Križa zdatno pripomogel je ranjci preč. gosp. Ivan Šolar, šolski nadzornik, in za njim je njegov dobrotni brat gosp. Matej Šolar napravil novo sliko za veliki oltar pri Materi Božji, in lep črni mašni plajš; hvala mu. Hvala tudi drugim gg. duhovnom našim za njih pomoč. Spominja me ta teden tudi še drugih velikih dobrotnikov, kakor velespoštvanega gosp. J. Fabijan-a, trgovca v Ljubljani, od katerega je dobila podružnica nov križev pot, in 12 na novo posrebernenih svečnikov; — spominja me dveh sester gospodičine Smrekarjeve, ktere so napravile veliki križ, ves iz železa vlit in pokopališči, gospé M. Čemažarjeve in drugih dobrotnikov. Bog stotero poverni vsim. Lepa je ljubezen za rojstni kraj.

Pristavek. Pri tacihih lepih in drazihi napravah se pa budi posebno tudi spomin na čast. gosp. župnika J. Kapuza, kateri, ves vnét za cerkveno lepoto, kakor tudi dobro znajden v tem, kar se v cerkvi in pri cerkvi spodobi, je bil vodnik in duša pri teh napravah, ter imajo Kropovčani tako lepo zvonilo v zalem novem zvoniku, kterega je res veselje gledati, in prelepo opravljeno, z vsim dobro oskerbljeno cerkev.

Opomnimo naj o tej priliki, da nedavno se je bila sošla v Kropi posebna družba poslušat novo zvonilo, vidit novi zali zvonik in druge naprave. Bili so namreč trije zlatomašniki ob enem skupaj, prečast. gg. župnika Poličar in Habe, pa mns. Mih. Potočnik. Kropovski rojak, spovednik pri čast. gospéh Uršulinaricah v Ljubljani, vsi trije še v duhovski delavnosti, pa dva sosednja gg. in župnika in dva druga prijatelja g. župnikova iz Ljubljane. Mons. Potočnik so ondi maševali, pevci pa na koru prav ginljivo péli med orgljanjem, in precej ljudi je bilo pričujočih, česaravno je bil delavnik in sv. maša že pozno. Pohvaliti moramo mladino, da se je prav lepo obnašala pri sv. maši; bila je bela alana po dolini, otroci pa v lesenih cokljicah — toliko kakor bosí — in silo slabo oblečeni, pa nobenemu ni bilo videti, da bi ga zeblo v debeluškasto lice ali v noge. Kakošen strah je pa po mestih, da kmetiški sinovi v mestnih šolah utegnejo kašljati ali celo ne mara kolero dobiti, ako bi tudi zimski čas imeli kak dan med tednom

šolsko mašo. Pa sej na ledu pri dersanji itd. ni nevarno, ampak le v cerkvi — tam se precej prehladi! Vr.

S Proseka, 25. novembra. (Tridnevica. Novi kip M. B.) Za letošnje sveto leto, katero se že koncu bliža, se je marsikaj nameravalo, kar je pa zaradi bolezni kolere izostalo. Po celem Primorju so bili prepovedani shodi, procesije, misijoni; vendar prosto ljudstvo si ni dalo prepovedati, da nebi v obilnem številu hodilo na božja pota, zlasti na Sveto goro pri Gorici. Ko je, hvala Bogu, prenehala bolezen, so tu pa tam opravili še skupne procesije, v Komnu je bil sv. misijon, in na Proseku v okolici teržaški slovesna tridnevica od 21 – 23. novembra.

Za lepoto hiše Božje vneti župnik čast. J. M. Martelanc je preskerbel nov krasen kip M. D., Kraljice nebeške, izdelan na Tirolskem v Gradinji (Gröden). Imel se je postaviti že v praznik male Gospojnice (8. sept.) na oni oltar v župni cerkvi Prosečki, kjer je pred dvema letoma klečala in molila sama naša presvitla cesarica Elizabeta. A zaradi gori omenjene prepovdi, in ker je tudi na Proseku in v bližnjem Kontovelu razsajala kolera, se je odložila slovesnost do praznika „Matere Božje zdravnice“ (Madonna della salute), kakor Teržančani imenujejo spomin darovanja Marijinega v templju 21. novembra. Ta praznik je letos obhajal se ravno poslednjo nedeljo po Binkošti. V Proseku je bilo vse v banderih in mlajih. Iz Tersta je prišel preč. g. kanonik Fr. Černe, ter je z asistenco dveh domačih župnikov, Prosečkega in Kontovelskega, imel slovesno sv. mašo. Pri službi Božji in sploh so domači pevci pod vodstvom prav mladega, v ljubljanski orgljarski šoli izučenega domačina g. Slavik-a izvrstno sodelovali. Po maši stopi na leco župnik Repentaborski, in ko izgovori pozdrav: „Češena bodi Kraljica, Mati milosti“, pade zavesa raz kipa Marijinega, ki je vpodobljena kot Kraljica kronana, z dvanajsterimi zvezdami okoli glave in s kraljevim žezlom v levi roci, na desni strani pa derži ljubega Sinka. Potem si je prizadeval gospod pridigar v kratkem govoru razjasniti: „Marija je naša Kraljica, bodimo ji zvesti podložni; in: Marija je naša mila Mati, bodimo njeni pokorni otroci.“ Ko po pridigi so prečast. gosp. kanonik slovesno blagoslovili kip, in šestnajst deklet Prosečkih, vse v belo oblečenih, je stalo zraven kipa, da so osmere in osmere, menjaje se, nosile krasni kip v dolgi procesiji skozi vaše ulice. Manjše učenke so spredaj potresale cvetke in dišeči žajbelj (salvia offic.), ktere pa po okoličnih gričih Kontovelskih vse polno raste. Marsikteri mamici, ki je malemu detetu, pri poti klečé, kazala na podobo Marijino, so se udirale iz oči solze veselja. Med lepo vbranim priterkavanjem in prepevanjem svetih pesem — duhovščina je pela „Magnificat“ — šli so skozi stari Prosek, pod dvema lepima slavolokoma dospé procesija ravno o poldne nazaj v župno cerkev sv. Martina. Kip se postavi na stranski altar, in s slovesnim blagoslovom in več ko pol ure trajajočim obhodom za darovanje se konča ginljiva svečanost ob eni popoldne.

V ponedeljek (22. nov.) in torek se je zjutraj spovedovalo, kakor v nedeljo, in bile so zlasti vse one device, ki so kip Marijin nosile, pri mizi Božji. Zvečer pa je prvi dan ob 4. imel govor župnik Barkovljanski č. g. Janez Černe, povdarjajoč posebno primérnost, korist in moč svetega rožnega venca, in 23. zvečer je po jedernatem govoru: „Marija, prosi za nas zdaj ob smertni uri,“ preč. g. župnik dekan Openski Fr. Čebular s slovesnim blagoslovom in z zahvalno pesmo: „Te Deum,“ doveršil lepo tridnevico Prosečko. Bog daj obilo sadú za večno življenje, Marijo pa prosimo:

Naša Mati Ti ostani,
Vsrega hudega nas brani!

Od Kranjsko-isterske meje. Ko sem pred tremi leti prosil podpore za cerkev sv. Jožefa v Kuteževem, nisem kar nič več mislil spoštovane in časti vredne prijatelje mile „Zgodnje Danice“ s prošnjami še dalje nadlegovati. A človek obrača, Bog oberne. Rad ali nerad sem zavoljo keršanske ljubezni prisiljen zopet poterkati na usmiljene serca blagih bralcev Daničinih, ker roka Božja je včeraj zjutraj ob štirih grozovito zadela več kot tretjino prebivalcev vasi Kuteževske, v okraji Bisterškem, le četert ure oddaljene od Istre. Nastal je požar, pihala je burja, ljudstvo je počivalo in prej kot v pol ure se je vnelo enajst hiš z drugimi gospodarskimi poslopji tako, da nekteri niso družega rešili kot malo oblačila, s katerim so se za silo pokrili, ko so ljudje klicali: gori, gori!

Tukajšni ubogi prebivalci družega ne pridelujejo kot krompir, koruzo in fižol, in še tega ne več, kot za kake tri do 5 mesecev. Ubogim pogorelcem je ogenj pokončal nekterim popolnoma vse, da ni razun osmojenega krompirja in zelja kar nič ostalo živeža, a drugi so le malo rešili. Reveži se po dva mesca trudijo po stermih hribih, da nakosijo in nažanjejo gorske trave, da s tem kermijo meršavo živino. Razun tem enajstim, katerim so pogorele hiše, je še peterim drugim požar končal hleve in vse seno. Gorelo je od 4. do 8. ure s plamenom in po malem celo dopoldne, dokler niso pogasili z Bisterško brizgalnico. Ljudstvo, nenavajeno požara in še v burji, ki je blizo 2 uri raznašala ognjene žarke po strehah, je tarnalo kakor obupano, ter na pol oblečeno tulilo, da bi se nar terdoserčnejemu smililo. Bilo jih je osem zavarovanih, pa 4 niso plačali zavarovanja v določenem času, letéli so med požarom v 2 uri oddaljene Jelšane k zastopniku „Slavije“ plačat dolg; a bilo je prepozno. *) Udano podpisani prosi v imenu nesrečnih pogorelih prečastito vredništvo, da bi blagovoljno nabiralo milodare za preuboge siromake **), ki so zgubili še to malo, kar s tolikim trudom pridelujejo. Da bi zamogel pokazati žalostne obraze le za silo oblečenih pogorelcem, ki se tužno ozirajo na razvaline svojih koč, bi gotovo vsaki častiti čitatelj teh verstic z menoj zdihnil: večih sirót nima Slovenija kot milovanja vredne in pomoči potrebne Kuteževce. Vsaki nar manjši dar in še tako obnošena obleka se sprejme s hvaležnim srcem. Bog bodi usmiljen vsem, ki bodo skazali usmiljenje ubogim pogorelim.

V Podgrajah, pošta Ilirska Bistrica, dne 26. nov. 1886.
Štefan Jenko, vikarij.

Sv. Andreju. *)

O apostelj hrabrosladen,
Sveti — počešen Andrej!
S križem Kristusa zmagaven, —
Milo dans na nas poglej;
Ko priserčno te častimo,
Venca zmage veselimo,
Ki ti dal ga Učenik,
Ljubi Jezus Rešenik.

V malem mestu v Galileji
Si Betsajdi se rodil;
Ti učenec najstareji
Izveličarjev si bil;
V hiši vaši on ostaja,
Kadar v Kapernavm prihaja,

*) V tacih nesrečah naj bi pač tudi zavarovalno društvo nekoliko pregledalo. Vr.

**) Z veseljem; Bog nakloni obilno serc v pomoč revežem. Vr.

*) Vsim Andrejem sa vezilo.

Rajskih ukov zlat zaklad,
Jezus vam odpira rad.

Ves v ljubezni pregoreči
Si Zveličarju udan;
Čuješ sladki glas častéči:
„Ribič si ljudi odbran.“
Nič na svet te zdaj ne veže,
Zapustiš čolníc in mreže,
Na vsih potih mu slediš,
Le edino zanj goriš.

Priča čudežev, življenja
Bil si Mojstra Božjega,
Priča muk, vnebohójenja,
Svetega prejel Duhá;
Si podal se v daljne kraje,
Jezusa oznanovaje,
Ki je s križem rešil svet,
Iz ljubezni nas otel.

Nesel sveti Evangelij
Si nevercem v Scitijo,
Kolkis čuje glas veseli,
V Azijo greš, Grecijo,
Kapatoča križ pozna,
Galija mu kliče: „slava!“
Sveti križ v Bitiniji
In Ahaji se častí.

Tu v Ahaje glavnem mesti
Si postaviš sedež svoj,
Širiš zveličanske vesti,
Se množi kristjanov broj,
In Agej, sodnik deželni,
Krut trinog in kervoželjni,
Se postavi ti nasprot,
Sveti veri ustavlja pot.

Ti za večne vnet resnice,
Sam se k njemu napotiš,
Se potegneš za ovčice,
Resno trinogu veliš:
Kaj zaviraš delovanje,
Sveto moje mi poslanje?
Križan Jezus te oestro,
Enkrat sodil bo za tó

Jezus križan — Bog je pravi,
On je s križem rešil svet,
Zdaj kraljuje v večni slavi,
S križem sodit pride spét;
Križan bil je prostovoljno,
Iz ljubezni za vesoljno
Je človeštvo se daril,
Ga oteti kri prelil.

Vendar ti in vsi dokazi
Kruteža ne omečé;
Zaničljivo se izrazi:
„Drugim pravi marnje te;
Ti pa urno se pripravi,
Ter malikom dar opravi;
Sicer bodeš raztepen,
In na križu umorjen.“

„Grožnja me ne straši tvoja,“
Mu odgovoriš serčno
„Jagnje je daritev moja —
Jaguje — oh brezmadežno!

Tega vsaki dan darujem,
Ga v vživanje razdelujem
Vernim; vendar naposléd
Celo, živo je ko préd.“

Tu veli trinog sediti
Rabeljnom, da koj prično
Neusmiljeno te biti,
Vreči v ječo te temno;
Drugi dan ko spet iz ječe
Prideš, ti oblastno reče:
„Če bogovom ne dariš
Koj obešen boš na križ.“

„Križ, priserčno mi pozdravljen!
Kličesh ves oveseljen, —
Križ presladki, križ preslavljen,
Od Gospoda posvečen!
Križ, ti moje hrepenenje,
Rad na tebi dam življenje,
Jezus, ki me je otél —
Me po tebi bo sprejel.“

Slečeš sam še ogernila,
Vdaš druhali se voljno,
Ko na križ te priterdila,
Povzdignila nad zemljó;
Milo še učiš raz križa,
Križ da ključ je paradiža,
Za ovčice ljubljene
Moliš, za nevernike.

Ljudstvo, vidši mučenika,
Je vtopljenó v žalosti,
Tirja silno oblastnika,
Naj te križa oprostí.
Že trinog boječ se vpóra —
Dovoliti sili mora;
Ti pa s križa zreš v nebó,
Prosiš Jezusa takó:

„Ne dopusti, Jezus mili!
Da bi bil zdaj s križa vzét;
Zvestim skoraj me vštevili,
Saj za križ sem zmir bil vnét.
Sklenem naj na znamnji križa,
Križ naj tebi me približa,
Ljubi Učenik! želim
K tebi, — v miru naj zaaspim.“

Svit nebeški zdaj obsije
Vmirajoče ti telo,
V krilo rajske domačije
Šine duša ti vnebo;
Večno vživaš tam plačilo,
A trinog tvoj s pekla silo
Bil je vničen, pokončan
Strahovito tisti dan.

Toraj iz nebeške slave
Milostno na nas poglej,
Lajšaj nam s prošnjó težave,
Sveti pomočnik Andrej!
Naj bi križ ko ti nosili,
Jezusa nad vse ljubili,
Venec večni, sveti raj
Da nam da za križ — kedaj.

Radoslav.

Čisto Spočetje Marije Device.

Kakor zarija premila,
Si Marija prisvetila
Nam pred Solncem Jezusom.
Kakor luč temò prežene,
Tak spočetje Neskaljene
Up prižiga grešnikom.

Ko si bila Ti spočeta,
O presveta Hči Očeta —
Dan zazná se upanja,
Da rešenje skoraj pride,
Soluce — Jezus nam izide —
Luč prižgè zveličanja.

Ljudstvo vbogo v temi tava,
Človek reven ne spoznava,
Da v nevero je zavil,
Ko prisvetiš Ti, Danica,
V vsaki sili Pomočnica,
Zablišči nam vére svit!

Dajmo vredno počastiti,
Nje spočetja prav slaviti
Danes preveseli god! —
Lepa jutra je danica,
Pa še lepši je Devica,
Ki nam dal jo je Gospód!

I. Z.

Razgled po svetu.

Manapadam v Indiji. Letniki za razširjanje sv. vere naznanujejo iz omenjene vasice to-le: Manapadam je vas v čisto poganskem kraju in šteje le malo katoličanov, toda zvesto so le-ti Bogu služili, in Mati Božja je imela ondi priprosto kapelo. Že dolgo pa je bila v deželi prehuda suša, ne kapljice dežja ni bilo več na manapadamske polja, žetev je bila v prav veliki nevarnosti. Že so se bili Indijani poprijeli vsih vražarskih pomočkov, pa zastonj; nebo je bilo zaperto in zemlja nerodovitna.

V teh okoliščinah so sklenili še zadnje poskušnje lotiti se. Zadrege je bila le v tem, ker niso vedili, katero božanstvo bi se na vse zadnje na pomoč klicali. V tem dvomu jim je imel odločiti žreb (vadjlej). Na enajstih palmovih listov vsacega so zapisali eno ime svojih narbolj čislanih malikov. — Nekteri Indijani pa jim svetvajo, da naj pridenejo še dvanajsti list, na katerega naj se zapiše ime Marije, pomočnice kristjanov. Svět je sprejēt.

Potem napravijo velik ogenj na očitnem prostoru, in v pričo vsega ljudstva veržejo v ogenj dvanajstere liste rekoč, da le tisto božanstvo, samo, čigar imena ogenj ne bo končal, naj se na pomoč kliče. Berž ko so bili listi v ognju, že so vsi zgoreli in se v pepel spremenili. En sam list je v goreči žerjavici prečudno ostal nepoškodvan, in ta je bil tisti, na katerem je bilo zapisano ime Marija.

Tu tedaj ni več dvoma, Marijo morajo za pomoč prositi. Ljudstvo kliče: „Bog kristjanov je edini, in njegova Mati je mogočna besednica,“ in tekli so k mali kapelici Marijini, kjer je vsak po svoji šegi v Marijo klical. Ta poklon, ki pa ni bil brez samopridnosti, se vé, vendar ni bil zoper Materj usmiljenja. Ravno da so Indijani kapelo zapustili, so se na nebu oblaki zbrali in obilen dež je namočil zemljo. Setev je bila rešena. Marija pa je storila še več, tudi roso milosti je rosila v te nerodovitne serca in spreobrnilo se je veliko šte-

vilo poganov, ki so bili prešinjani s tem čudežem. Ne-sežgani, v ognji prečudno ohranjeni list se zdaj hrani v Marijini kapeli v Manapadam-u.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Namen, v kateri naj molijo udje molitvenega apostoljstva v mescu grudnu (decembru).

Goreči kristjani.

Goreči kristjani — ti so prav za prav ljubljenci Serca Božjega; te ima Gospod posebno rad. Ljudje, ki so si podobni po svojih mislih in dejanjih, se navadno ljubijo med seboj. In pobožen kristjan se res smé imenovati podoba Serca Jezusovega, ki je ognjišče gorečnosti. Svoji služabniki Margareti je Bog enkrat pokazal svoje serce v podobi ognjene peči, žareče se ljubezni Božje in ljubezni do bližnjega. Aposteljni, oznanovaje večno resnico, spominjali so se besedi Kristusovih: „Gorečnost za tvojo hišo me ujéda.“ Ko je bil Jezus nekoč dolgo časa brez jedi, so ga njegovi učenci priganjali, da naj jé — Jezus pa jim je rekel: „Moja jed je to, da storim voljo Njega, ki me je poslal, da dopolnim njegovo delo.“ Keršen imam biti z nekim kerstom, pravi drugikrat, in kako željno hrepenim, da prejmem ta kerst. In zopet drugič: „Prišel sem, da prinesem ogenj na svet, in kaj hočem družega, kakor da naj se vname?“

Vneti kristjani tedaj so vsi oni, katerih serca so napolnjena z ognjem svete gorečnosti in ki se prizadevajo, da bi ta ogenj prižgali tudi pri družih. Zato jih je Bog vesel, zato so njegovi posebni prijatelji. Oni so sol zemlje, oni so luč sveta; sol zemlje, ki oživlja in ozdravlja, kar je mertvičnega in bolnega, luč sveta, ki razsvetljuje s svojim izgledom, ogreva s svojim čednostnim življenjem.

Ali je veliko taci duš? — Veliko jih je, ki mislijo, da se smejo med nje prištevati. Marsikdo govori sam pri sebi: jaz storim veliko za cerkvene reči, jaz živim pobožno, jaz sem vnet kristjan. Tako sodi sam pri sebi; pa vendar dostikrat napačno sodi, dostikrat še ni tako goreč in pobožen, kakor se mu dozdeva. — Denimo nekatere vernike na rešeto, da se prepričamo, kje je zernje in koliko je zernja, — koliko je v resnici vnetih kristjanov. Ne omenjamo pa onih, ki imajo le slepo in neko neprevidno gorečnost, v kateri bi radi nakrat vse dosegli. V plamtečem ognji hočejo z glavo skoz zid, pa to ne gre zmeraj. Taki ljudje več škodujejo, kakor koristijo. Če hočemo o tej stvari govoriti, imamo pred drugimi v mislih tiste polovičarje, ki se strašijo vsake sape in ki niso ne krop ne voda.

Tu vidimo najprej take, ki očitno hudo kričé, veliko hrupa delajo, ter se z visoko letečimi besedami ogrevajo za boj zoper nasprotnike katoliške cerkve. Če bi pa pogledali v svoje serce, to se pravi, ko bi hoteli resno nekoliko o sebi pomisliti, — ali bi imeli mirno vest? — — — Taki ljudje spreobračajo druge in sami sebe ne spreobernejo; oni opominjajo pač druge, naj spolnujejo zapovedi, in sami večkrat vsakdanje in naj bolj navadne dolžnosti zanemarjajo. Kaj, bi vam lahko zaklicali, kaj? — Ali niste podobni zdravniku, ki leči bolnike, sam pa nosi v sebi smertno kal bolezni. Kdor ne stori dobrega sebi, kako bo drugemu dobro storil? —

Drugi se v svoji zunanji gorečnosti sicer ne vzdigajo tako visoko; vendar imajo še vedno več skerbi za bližnjega in njegov blagor, kakor pa za se. Druge ogrevajo, sami pa oterpnejo in omerznejo. Ti morajo

porisiliti, da si je človek sam sebi naj bližji. Kedar na vaši gorí, vsak svojo hišo gasí. Ali teh se že ne bojimo toliko, ti nam ne prizadenejo toliko težáv.

Veliko večje število je onih, ki mirno in tiho služijo Bogu, ki so pobožni, spodbudno živé, radi molijo zaperti doma v svoji sobici, — za drug svet se ne zmenijo. Življenje zunaj in posvetne skerbi zaupajo Božji previdnosti — kdo bi imel s tem sitnosti? — Lepo to. Hvale vredno je res, se doma v svoji sobi pogovarjati z Bogom, v tihi, samotni sobi napajati svoje serce z nebeškimi blažili in živeti tako prav po angeljsko — hvale vredno, pravim, je to. Ali to še ni vsa volja Božja, Bog še kaj več zahteva. On zahteva, da vsikdar odkrito in pogumno spoznavamo njegovo ime in njegov nauk, če treba tudi pred celim svetom; da ga častimo, tudi pred ljudmi, če hočemo, da bo nas kdaj častil pred svojim Očetom v nebesih. Zavoljo tega moramo delati in pomagati povsod, kjer se poveljuje njegovo ime in poveljuje slava Gospodova, tedaj v vsem življenji, djanji, nehanji in bojevanji neveste Kristusove. Ni zadosti, da gojiš v sebi pravega katoliškega duha z molitvijo, s prejemanjem ss. zakramentov — pokoré se in opravlja delo kerščanske ljubezni; prav zamisliti se moraš v splošno katoliško življenje, skazovati se kakor otroka — uda — matere katoliške cerkve, in ž njo čutiti, ž njo hoteti, ž njo delati. Za prvi izgled to-le: — Različne javne volitve so pri nas kaj v navadi. Kacega pomena so volitve za cerkev in kerščansko življenje, to je jasno samo po sebi. In če svojo dolžnost, katero imaš kot volilec, zanemariš, da dobivajo vplivna poslanstva nasprotniki itd.; ali meniš, da nimaš greha? ... Zgodí se lahko, da se smertno pregrešiš zavoljo tega. In se mar moreš potem goreč kristjan imenovati?

Nadalje. Podpirati moramo katoliška početja, podpirati katoliško stvar, zanimati se dejansko za naše katoliško časnikarstvo, za katoliška društva, misijone. Ali ni to čudno, recimo žalostno in znak naše mlačnosti, da se čisto nič ne brigamo za tisoče junaških duhovnov, ki se v potu svojega obraza trudijo v vinogradu Gospodovem, oznanjajo nauk Kristusov na naj skrajnejših koncih naše zemlje, če se ne brigamo nič za misijonarje in njihove naprave in zavode, kjer se je treba boriti s tolikimi težavami? Mi stojimo brez dela na tergu in ne vidimo tisočev in milijone onih, ki stojé v sredi ljutega boja, kateri se bije za sv. vero in sv. njene pravice; mi deržimo križem roké in se ne menimo za katoliško cerkev, ki se dan na dan bori in terpi za žaljeno čast svojega Odrešenika.

Vnet kristjan, se vé da, sebe ne pozabi; sebe naj prej vznébuja k ljubezni do kraljestva Božjega, v svojem lastnem sercu skuša zanetiti ogenj gorečnosti. Ali ta ogenj razširja svojo blagodejno toploto tudi med drugimi, žarki njegove luči obsevajo tudi druge. Solnce daje svojo svetlobo luni in luna zemlji — enako je tudi pobožen kristjan pravo solnce za svoje tovariše. On je prepričan, da je v službi Gospodovi in da mora kot njegov služabnik vedno delati za reč in zadevo presv. Serca Jezusovega, po besedah sv. apostelja, v sv. Duhu, ne v hinavski ljubezni, v besedi resnice, in bojevatí se z orožjem pravice na levo in na desno, v slavi in zaničevanju, v sramoti in časti, v sreči in nesreči.

Koliko je danes tako gorečih duš? — Ko se je nekaj prerok Elija pritoževal Bogu, češ, da je on edini njemu ostal zvest, mu je rekel Bog: „Prihranil sem si 7000 mož, ki niso pred Balom kolena upognili.“ Kateri nauk naj posnamemo iz tega? — Pervič tega, da ne obupujmo, ker Gospod svoje cerkve ne bo zapustil; drugič, da, svesti si koliko, je mlačnih med kristjani, bodimo vedno napolnjeni s strahom, in da

pridno molimo in prosimo, naj pomnoži Bog število svojih zvestih služabnikov. Prosimo pa ob enem, da tudi nas prešine ogenj prave gorečnosti.

Posebni nameni za ude molitvenega apostoljstva v mesecu grudnu (decembru.)*)

1. *S. Eligij.* Žalostno stanje katoliške cerkve na Ruskem.

2. *S. Bibijana.* Duhovni in obhajanci; posebno priporočeni bolniki; odvernitev posebnega hudega.

3. *S. Frančišek Ksav.* Družba Jezusova in njeni sovražniki; misijonarji; posebno silne zadeve; nekteri bolni na očéh.

4. *S. Peter Krizolog.* Homatije v Donavskih pokrajinah; srečna rešitev važnih stanovskih, kupčijskih, družinskih zadév.

5. *II. adventna nedelja. S. Arno.* Rešitev cerkve na Francoskem iz rok prekucuhov; sv. Detinstvo; misijoni v Anamu in Tonkinu, ki so v hudi stiski.

6. *S. Nikolaj.* Da bi oživele stare keršanske navade v družinah; razširjanje kat. časopisov.

7. *S. Ambrož.* Redovi po Italiji, ki jih preganjajo frimasoni; razširjanje kat. časopisov.

8. *Brezmadežno Spočetje Marijno.* Sv. Oče in kardinali; da bi kmalo Kristusova cerkev premagala peklenska vrata.

9. *S. Peter Fererij.* Blagoslov božji v hišnih opravilih; delavci in posli, ki iščejo zaslužka.

10. *S. Melhijad.* Predstojniki redovniški; zveličanje več starčkov; važna početja.

11. *S. Damaz.* Katoliška društva; delavski stan; duhoven, ki je na duhu bolán.

12. *III. adv. nedelja. S. Maksencij.* Hrepenenje po prirodu Zveličarjevem; oblasti, ki postavljajo.

13. *S. Otilija.* Taki, ki se imajo za pravične, pa niso; več zapeljanih otrok; nevarna zdravljenja.

14. *Spomin prenašanja Loretanske hišice.* Zakonski pijanci in razgrajalci, da bi se poboljšali; odvernitev obrekovanja.

15. *S. Kristijana.* Pridigarji in spovedniki; dušni prenapetosti.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Duhoven, že več tednov zelo bolehen, za pomoč. — Hči priporoča pijančevanju vdanega očeta v gorečo bratovsko molitev, da bi se ga Bog usmilil in ga zopet na pravo pot pripeljal. — Vrvnanje neke neprijetne zadeve. — Lepo vreme. — Bolan duhoven.

Zahvale.

Iz Bistriškega okraja na Notranjskem. Bil sem v veliki dušni nevarnosti. Ali še vedil nisem, kaj mene zalezuje. Nekaj lét, kadar mi čas dopušča, se obračam do preblazene Device, Marije z molitvijo sv. rožnega venca, in vsak večer opravi molitvico: „Spomni se, o premila Devica.“

Iz hvaležnosti razglasim po Zgodnji Danici, in izrečem naj serčnišo čast in hvalo blaženi Devici Mariji

*) Ker je nekaj dni tega mesca že preteklo, se v spominjanji lahko nadomestijo: vzameta se po dva dni na enkrat, dokler se ne namesti.

sv. rožnega venca, in poterjujem, da je ona mene obvarovala veliko smertnih grehov po tej kratki molitvi.

O Marija brez madeža spočeta, varuj nas!

Pred nekimi dnevi sem se bil prav hudo prehladil; glava mi je bila v omotici, kašelj me terpinčil in bljuvanje me je nadlegalo. Naš čast. g. župnik pa oznanijo duhovne vaje za sv. leto. Oh, meni je bilo težko, ker v takem stanu se ne bom teh pobožnosti vdeležil. Imam pa na steni podobo sv. Frančiška Serafinskega, poklekнем pred podobo tega velicega svetnika, naj meni toliko pomaga, da bom mogel sprejeti sa. zakramente.

In še to pristavim, ako meni odlegne, bom po Dancici razglasil. V zaupanji tega velicega svetnika se podam popoldan v cerkev, dasiravno me je glava bolela.

Ali čudo; v cerkvi mi je odleglo vse, zvečer opravim sv. spoved in drugo jutro vstanem za rano in pristopim k Božji mizi popolnoma dober. Zato izrekam nar goreč-nišo čast in hvalo sv. Frančišku. A. J. B.

Listek za raznoterosti.

Priporočevanje vredne knjige.

Die wichtigsten Anstandsregeln für die Zöglinge höherer Lehranstalten, von F. Schönfeld. Peti natis 1885. Prav dobra knjižica; c. 37 kr.

Grosser Katechismus der kathol. Religion, naj novejša izdaja, Nr. I. 43. Cena 43 kr.

Ausgewählte Gedanken von P. Lacordair, prav ginljivi kratki stavki iz njegovih del, za lastno rabo in za poduk. Dva prav lična zvezka v malem formatu. Pripravno za božična darila. Cena 2 gld.

Kurze Biblische Geschichte, s 46 prav ličnimi podobnicami. Pripravna knjižica za darila. C. 16 kr.

Glückleins Kalender 1887 za tretjorednike s prav podučljivim branjem. C. 25 kr.

Schuster-Mey Bibl. Geschichte z mnogimi podobami, dvema zemljevidkoma 1886. Podobe spodobne. C. 80 kr.

Vse v Katol. bukvarni.

Duhovni pastir gosp. kateheta A. Keržič-a s sodelovanjem duhovnov marljivo izhaja in doveršil je pošteno ravnokar z dvanajstim zvezkom tega leta že tretji tečaj. To lepo delo obsega pravilno obravnavane in prav poudčne nedeljske in praznične pridige s pristavkom „Homiletičnih zern,“ „Pogleda na slovestvo,“ in „Apologetičnih razgovorov.“ Že ta obseg kaže veliko važnost „Duhovnega Pastirja,“ od novega leta dalje pa bode znanstveni del še razširjen ter bode prinašal tudi „Pedagogiko“ od g. profesorja Ant. Zupančiča, je toraj še toliko bolj priporočevanja vreden. Cena v katol. bukvarni je za celo leto 4 gld.

Sedanji stan. Iz cesarjevega govora do delegacij in angleškega ministra Salisbury-a pri banketu nekteri sklepajo, da Avstrija in Anglija hočete delati v edinosti, ako bi Rusija nadalje pritiskala Bulgarijo. Piše se tudi, da avstrijskim koristim se godí škoda z ruskim početjem v Bulgariji, ter bode Avstrija, podpirana od Anglije in Nemčije (?), tudi še od Italije (ko bi ji kdo kaj „šenkal“), sprejela vodstvo zoper Rusijo. Pri tem veljavni madjarski in češki politikiarji povdarjajo samostojnost Bulgarije in prosti razvoj balkanskih držav; obsojajo pa dolečno rusko postopanje proti Bulgariji. Ako je to res politika avstrijska, je v tem vozal za vojsko zoper Rusijo, če severni lév previdno ne odjenja.

Velika Pratika za navadno leto 1887, pri Blazniku po 15 kr., ima zraven mnozih navadnih reči letos podobe: Milgsp. škofa Ljubljanskega dr. Jakoba Misija, — našega rojaka in poslanca gr. Karola Hohen-

warta, pa ministra gr. Falkenhajna-a in gr. Taffe-ta. Naj bode Pratika Blaznikova Slovencem gorko priporočena.

Na Brezovici je bila v nedeljo 28. u. m. slovesno blagoslovljena nova kapela s podobo Lurške Marije Device. Blagoslovljal je preč. gosp. kan. in dekan Ant. Urbas, prav spodbuden govor pri tem je imel pa milg. prelat dr. A. Čebašek. Več prihodnjic.

Cerkvene pesmi, nabrane med slovenskim narodom. II. zvezek. Z dovolj. preč. kn. našk. ordin. Goriškega, izdalo cecil. društvo goriško 1886. — Take narodno-cerkvene pesmi, kdor jih kaj ima, prosijo, naj bi se pošiljale č. g. dr. Fr. Sedej-u, profes. v centralnem seme-nišči v Gorici. Pred nekaj časom je prišel na svetlo I. zvezek z božičnimi pesmami. Tudi ta zvezek ima ne-ktre božične in potem razne druge pesmi, vsih 21. O priliki bodemo skusili reči kako besedo posebej o teh pesmih.

„Večni mesec“ — ta knjižica je pošla. To na vprašanje. Ako bi se potreba kazala, treba bi jo bilo v novo natisniti.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: M. Jenko po č. g. župniku St. Šrancu 2 gld. — G. G—r. 1 gld. — Čast. g. župnik Ign. Vrančič 3 gld. — Č. g. kateh. Jož. Laznik 2 gld. — Čast. g. Iv. Škerjanec 2 gld. — Preč. g. M. S. 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. P. Isidor, kat. v Rudolfovem, 12 gld. — Č. g. Fr. Peterlin 3 gld. — Čast. g. Martin Malenšek, duhovni pomočnik pri sv. Petru v Ljubljani, 30 gld. 73 kr. — Marija Franc 1 gld. — Frančiška Mavec 50 kr. — Č. g. J. Škerjanec 1 gld. — Č. g. Jož. Laznik 2 gld. — M. Jenko 3 gld.

Za sveto leto: M. Zdeniger v Tern. 5 gld. — Studeno po č. g. Val. Bernardu 16 gld. 50 kr. — Čast. g. župnik St. Šranc 20 gld. — Neimenovana 5 gld. za mis. — Neimenovana 3 gld. v srebru za sv. leto. — Iz Harij zbirka 5 gld. — M. Jenko 5 gld. po č. g. župn. Stan. Šrancu.

Za sv. Očeta: Čast. g. Iv. Škerjanec 1 gld. — M. Jenko 3 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Suhorja 16 gld. — Iz Dobropolja po preč. g. župniku 65 gld. — Po č. gg. Uršulinarjah 26 gld. 62 kr. — Liza Mihevec 30 kr. — S Kokre 6 gld. 30 kr. — Z Lipoglava 10 gld. 70 kr. — Iz Slavine zopet 2 gld. 30 kr. — Po č. g. stoljnem vikarji J. Erkerju 9 gld. 24 kr. — Gospodičina Joana Schreitter 2 gld. — S Sel pri Šumbregu 7 gld. 78 kr. Č. g. Jož. Jer. 1 gld.

Za dr. Jegličeve naprave: Č. g. Jož. Laznik 2 gld. — Č. g. župnik Stan. Šranc 6 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca: Marija Franc 1 gld. — Frančiška Mavec 1 gld. — M. Jenko 2 gld.

Za misijon v Tonkinu: M. Jenko 3 gld.

Za najpotrebniši misijon: M. Jenko 5 gld. — Iz Št. Vida na Dol. 2 gld. — „V imenu Jezusovem“ 1 gld.

Za Bosno: M. Jenko 2 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. Škerj. v Har.: Den. za knjižico oddal. Serčno pozdravljeni! — G. S—r: O pravem času. Prav gorka hvala! — G. J. S—k v S.: Naslova tudi jest nimam pri rokah, do-bite ga pa verjetno pri njegovem botru Jos. L. v Železn. — „O. A. M.“: Škoda, da prepozno, ker je list že poln, pa tudi čas prehitel. — G. B—c: Prav dragi dopis precej prihodnjic. Hvala in serčen pozdrav!